

Accountantsverslag

GR Veiligheidsregio Brabant-ZuidOost

5 juli 2023

Eindhoven

Aanbiedingsbrief

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
t.a.v. het algemeen bestuur
Deken van Somerenstraat 2
5611 KX Eindhoven

Eindhoven, 5 juli 2023

Betreft: **Accountantsverslag boekjaar 2022**

Geachte leden van het bestuur,

Hierbij bieden wij u het accountantsverslag aan naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2022 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (hierna VRBZO of de Veiligheidsregio).

Onze opdracht is het controleren van de jaarrekening 2022 op de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid. Dit accountantsverslag bevat een onderbouwing voor ons oordeel en meldt de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole. Waar mogelijk doen wij aanbevelingen gericht op verdere verbetering.

Wij hebben de onderwerpen uit dit verslag reeds besproken met het afdelingshoofd financiën en control en de directie. Wij vertrouwen erop u middels onze rapportage voldoende geïnformeerd te hebben. Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij uiteraard graag bereid.

Met vriendelijke groet, namens ons hele team,

T.M.M. van Lierop RA MSc

Inhoudsopgave

---

1. Controleproces	4
2. Management samenvatting	5
3. Onderbouwing voor ons oordeel	7
4. Bevindingen jaarrekening 2022	9
5. Bevindingen interne beheersing	15
6. Overige aspecten	16
Bijlages	
1. Tabel fouten en onzekerheden SiSa	18

1. Controleproces

Controleproces

Uw organisatie heeft in april 2022 een opdracht voor accountancy diensten aangekondigd middels een Europese aanbesteding. Op deze aanbesteding zijn geen inschrijvingen ontvangen. VRBZO en Crowe zijn in oktober 2022 met elkaar in contact gekomen over mogelijke invulling van deze dienstverlening. Het algemeen bestuur heeft daarna besloten een onderhandelingsprocedure zonder aankondiging toe te passen, een en ander met inachtneming van de geldende aanbestedingswetgeving. De voorwaarden van onze opdracht zijn uiteindelijk formeel bekrachtigd in december door de directie en de voorzitter van het algemeen bestuur.

Direct aansluitend zijn wij halverwege december gestart met een organisatieverkenning, een collegiaal overleg met de vorige accountant en de interim controle. Deze interim controle was vooral gericht om de aandachtspunten en planning voor de jaarrekening met elkaar te bepalen en is uiteindelijk afgerond in januari 2023. Normaliter heeft het de voorkeur om de interim controle eerder in het jaar uit te voeren en af te sluiten met een formele management letter. Dit was vanwege bovengenoemde situatie echter niet mogelijk.

Met de organisatie zijn tevens afspraken gemaakt over de planning van de jaarrekeningcontrole vanaf medio juni. Vanwege de deadline voor het aanleveren van de jaarrekening bij de provincie was een strakke organisatie en flexibiliteit van beide kanten noodzakelijk. Het jaarrekening- en verantwoordingstraject over 2022 is daarbij in belangrijke mate afhankelijk geweest van externe inhuurkrachten. Daarnaast is de algehele werkdruk hoog vanwege alle aanvullende (crisis)taken van de afgelopen jaren. Ondank deze omstandigheden is de samenwerking ons inziens plezierig en constructief verlopen.

Onze controlewerkzaamheden zijn inmiddels nagenoeg afgerond. De belangrijkste uitkomsten van onze jaarrekeningcontrole zijn als volgt:

- Wij verstrekken een goedkeurend oordeel op de getrouwheid, de rechtmatigheid, de WNT-verantwoording en de SiSa-bijlage.
- Om intern beter in control te raken is het noodzakelijk om diverse functies zo snel als mogelijk met vast personeel in te vullen.
- De veiligheidsregio wordt momenteel geconfronteerd met hogere kosten en financiële onzekerheden rondom investeringen.

Wij danken de medewerkers van VRBZO voor hun inzet. Wij zien de samenwerking voor komende jaren met vertrouwen tegemoet. Daarbij zullen wij in overleg gaan met VRBZO om zodoende het jaarrekeningtraject 2023 en onze controle daarop eerder af te kunnen ronden.

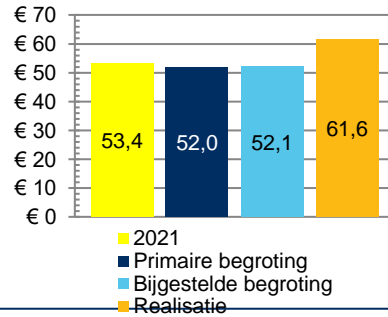
2. Management samenvatting

Ons oordeel				
Onderwerp	Goedkeurend	Afkeurend	Anders	Toelichting
Getrouw beeld		-	-	De jaarrekening 2022 geeft een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva per 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
Rechtmatigheid		-	-	De verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in de jaarrekening 2022 zijn tevens in alle van materieel zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen en zijn in overeenstemming met de wet- en regelgeving zoals opgenomen in het door het bestuur vastgestelde normenkader.
Onderwerp	Geen bevindingen	Wel bevindingen	Anders	Toelichting
WNT verantwoording		-	-	Wij hebben vastgesteld dat de WNT-verantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen .
SISA bijlage		-	-	Wij hebben de SiSa-bijlage zoals opgenomen in de jaarrekening gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole. Op grond hiervan melden wij dat geen fouten en/of onzekerheden zijn geconstateerd boven de voor de SiSa geldende rapporteringstoleranties.

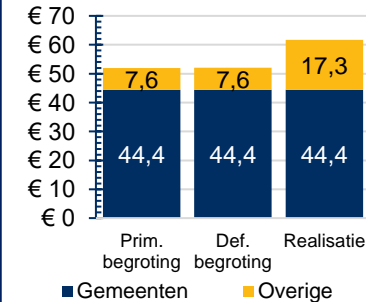
2. Management samenvatting

Financiële analyse 2022

Lasten in € mln

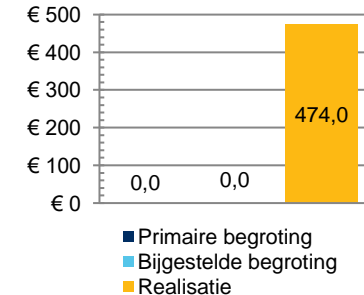
Baten in € mln

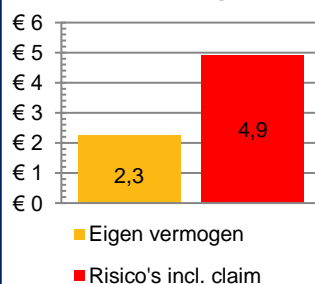
Op basis van de afspraken met de deelnemers worden de primair begrote kosten verdeeld, waardoor het primair begrote resultaat altijd nihil bedraagt. Ook indien naderhand bijstellingen plaatsvinden, blijft de deelnemersbijdrage in basis gelijk.

De begrote lasten van VRBZO zijn gedurende het jaar licht bijgesteld naar € 52,1 mln. Uiteindelijk vallen de **werkelijke lasten** € 9,5 mln hoger uit en komen daarmee uit op € 61,6 mln. Dit hangt in grote mate samen met extra taken (crisnoodopvang, opvang Oekraïne, etc.) die de VRBZO heeft uitgevoerd. Omdat deze taken volledig worden bekostigd vallen ook de **werkelijke baten** € 9,7 mln hoger.

Resultaat na mutatie reserves (in € k)

Analyse eigen vermogen – weerstandsvermogen in € mln

Het totaal saldo van baten en lasten bedraagt € 106.000 positief. Hierbij valt op dat bij de programma's brandweezorg en veiligheid een nadelig resultaat is gerealiseerd, wat wordt gecompenseerd met voordelen op het programma financiering. Gedurende het jaar besloten is om € 367.000 uit de eigen reserves te onttrekken. Hierdoor bedraagt het **resultaat na mutatie reserves** € 474.000 positief. De belangrijkste afwijkingen zijn ons inziens toereikend toegelicht.

Ten aanzien van komende jaren merken wij op dat uw veiligheidsregio rekening dient te houden met hogere lasten, een hoger prijspeil voor investeringen en toenemende rentelasten op externe financieringen (€ 18 mln eind 2022).

Het **eigen vermogen** (inclusief resultaat) is in lijn met de gewenste omvang op basis van de Nota algemene reserves. De totale risico's zijn op basis van de risico inventarisatie en het rekenmodel gekwantificeerd op € 4,9 mln. Hiervan ziet € 2,2 mln toe op een lopende aansprakelijkheidsclaim (zie ook hoofdstuk 4.3).

3. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting																									
Gehanteerde controle- en rapporteringtolerantie	Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2022 uitgevoerd met inachtneming van de volgende toleranties, zoals opgenomen in het controleprotocol en ontleend aan de primaire begroting. Indien de geconstateerde fouten en onzekerheden het bedrag van de goedkeuringstolerantie niet overschrijden kan in beginsel een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven.																									
	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Grondslag</th> <th>Omvang begroting</th> <th>Tolerantie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Fouten</td> <td>1% van de begrote lasten</td> <td>€ 51.987.000</td> <td>€ 519.000</td> </tr> <tr> <td>Onzekerheden</td> <td>3% van de begrote lasten</td> <td>€ 51.987.000</td> <td>€ 1.557.000</td> </tr> <tr> <td>Rapporteringstolerantie</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>€ 50.000</td> </tr> </tbody> </table>		Grondslag	Omvang begroting	Tolerantie	Fouten	1% van de begrote lasten	€ 51.987.000	€ 519.000	Onzekerheden	3% van de begrote lasten	€ 51.987.000	€ 1.557.000	Rapporteringstolerantie	-	-	€ 50.000									
		Grondslag	Omvang begroting	Tolerantie																						
	Fouten	1% van de begrote lasten	€ 51.987.000	€ 519.000																						
Onzekerheden	3% van de begrote lasten	€ 51.987.000	€ 1.557.000																							
Rapporteringstolerantie	-	-	€ 50.000																							
Controleverschillen	In de jaarrekening 2022 resteren onderstaande ongecorrigeerde controleverschillen en onzekerheden met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid. Omdat het totaal aan fouten en onzekerheden onder de toleranties blijft, heeft dit geen effect op ons oordeel.																									
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Omschrijving</th> <th>Getrouwheid / Rechtmatigheid</th> <th>Omvang fout</th> <th>Omvang onzekerheid</th> <th>Verwijzing</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Niet naleven Europese aanbestedingswetgeving</td> <td>Rechtmatigheid</td> <td>€ 137.000</td> <td>-</td> <td>H 4.1</td> </tr> <tr> <td>Prestatie levering inkopen</td> <td>Getrouwheid en rechtmatigheid</td> <td>-</td> <td>€ 154.000</td> <td>H 4.3</td> </tr> <tr> <td>Totaal voor getrouwheidsoordeel</td> <td></td> <td>-</td> <td>€ 154.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Totaal voor rechtmatigheidsoordeel</td> <td></td> <td>€ 137.000</td> <td>€ 154.000</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Omschrijving	Getrouwheid / Rechtmatigheid	Omvang fout	Omvang onzekerheid	Verwijzing	Niet naleven Europese aanbestedingswetgeving	Rechtmatigheid	€ 137.000	-	H 4.1	Prestatie levering inkopen	Getrouwheid en rechtmatigheid	-	€ 154.000	H 4.3	Totaal voor getrouwheidsoordeel		-	€ 154.000		Totaal voor rechtmatigheidsoordeel		€ 137.000	€ 154.000	
	Omschrijving	Getrouwheid / Rechtmatigheid	Omvang fout	Omvang onzekerheid	Verwijzing																					
	Niet naleven Europese aanbestedingswetgeving	Rechtmatigheid	€ 137.000	-	H 4.1																					
	Prestatie levering inkopen	Getrouwheid en rechtmatigheid	-	€ 154.000	H 4.3																					
	Totaal voor getrouwheidsoordeel		-	€ 154.000																						
Totaal voor rechtmatigheidsoordeel		€ 137.000	€ 154.000																							

3. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Jaarverslag verenigbaar	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het BBV is opgesteld en, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening . De programmaverantwoording hebben wij marginaal getoetst wat zoveel betekent als het signaleren van mogelijke tegenstrijdigheden. De accountantscontrole omvat derhalve geen oordeel over de inhoudelijke juistheid en/of volledigheid van de informatieverstrekking opgenomen in de programmaverantwoording.
Schattingen	<p>De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie en het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. In de jaarrekening zijn doorbelangrijke schattingen gedaan ten aanzien:</p> <ul style="list-style-type: none"> • FLO voorziening (zie 4.2) • Naheffing ZVW premie (zie 4.3) • Uitkomsten juridische procedures (zie 4.3) • Te vorderen corona middelen (zie 4.3) <p>De daadwerkelijke uitkomst kan afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn in het kader van onze controleopdracht op aanvaardbaarheid beoordeeld. Hierbij hebben wij geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd. Wij zijn van mening dat bij de gedane schattingen het voorzichtigheidsprincipe, het realisatieprincipe en het matchingprincipe in acht is genomen.</p>
SiSa-bijlage	De SiSa-bijlage en bijbehorende stukken dienen door uw organisatie voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. De verplichten tabellen voor fouten en onzekerheden die aangeleverd moeten worden bij het CBS zijn opgenomen achter in het verslag.

4.1 Rechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid

In het kader van onze controle hebben wij onderzoek verricht op overschrijdingen van lasten en investeringen ten opzichte van de bijgestelde begroting. Daarbij hebben wij ook compenserende baten betrokken in ons oordeel, in bijzonder voor de aanvullende taken op het gebied van crisishulpverlening en opvang Oekraïne. De jaarrekening van VRBZO bestaat uit de programma's Brandweerbijstand, Veiligheid en Financiering. Van het nadeel op de programma's Brandweerbijstand en Veiligheid is door ons vastgesteld dat de hogere kosten (bijvoorbeeld onderhoud) passend is binnen het beleid. Bij ons oordeel zijn wij er daarom vanuit gegaan dat hier geen sprake is van onrechtmatigheden. Voor wat betreft de investeringen hebben wij vastgesteld dat het totaalbedrag aan investeringen lager is dan de vastgestelde investeringskredieten. Dit hangt mede samen met het achterblijven van investeringen t.o.v. de planning.

Aanbestedingsrechtmatigheid

In het kader van de rechtmatigheidscontrole zijn onze controlewerkzaamheden op inkopen en aanbestedingen gericht op het voldoen aan de Europese aanbestedingswetgeving. Dit betekent dat wij primair controleren op inkopen boven de Europese drempel (€ 215.000 bij diensten en leveringen en € 5,3 mln bij werken). Enkel constateringen op het gebied van de Europese aanbestedingswetgeving hebben hierbij een effect op ons rechtmatigheidsoordeel. Tijdens de jaareindecontrole hebben wij de intern opgestelde inkoopanalyse over het gehele jaar ontvangen en hierop onze eigen controlewerkzaamheden verricht. Op basis hiervan melden wij het volgende:

- Op oude doorlopende contracten uit het verleden resteert een onrechtmatigheid van € 137.000. Het gaat hierbij om de ongevallenverzekering, welke in de praktijk zeer moeilijk te verzekeren is. Deze situatie is naar de toekomst toe opgelost.
- Wij hebben in onze controle in het bijzonder aandacht besteed aan de inkopen die hebben plaatsgevonden in het kader van de Crisishulpverlening en Oekraïense vluchtelingen. Vanwege het korte tijdsbestek en de onzekerheid die gemoeid was met de organisatie van deze opvanglocaties, kon vooraf niet een inkoopstrategie worden opgesteld en zijn deze inkopen niet meerjarig Europees aanbesteed. De lasten zien met name toe op beveiligingswerkzaamheden, catering en huur locaties. Door de organisatie is onderbouwd dat hier terecht gebruik is gemaakt van een uitzonderingsregel (zogenoemde dwingende spoed). Wij hebben deze onderbouwing beoordeeld en onderliggende documentatie getoetst. Op basis hiervan stemmen wij in met deze conclusie.

4.2 Voorziening FLO

Voorziening FLO

Met ingang van boekjaar 2020 is door de VRBZO een voorziening gevormd voor het zogenoemde functioneel leeftijdsontslag (kortweg FLO). Een en ander hangt samen met het feit dat de FLO-regeling aflopend is en de kosten daardoor geen gelijkblijvend karakter meer vertonen. In overeenstemming met het BBV dient voor dergelijke posities een voorziening gevormd te worden.

De voorziening binnen VRBZO is gebaseerd op de volgende belangrijke uitgangspunten:

- De totale verwachte uitgaande FLO kosten bepaald op medewerkersniveau, onderbouwd met een rapportage en rekentool van een extern deskundige, alsmede indexatiecijfers en leeftijdsverwachtingen. De totale uitgaande kosten zijn hiermee gekwantificeerd op € 23,6 mln (vorig jaar € 25,4 mln). De **verplichting** die hiervoor eind 2022 – naar rato van dienstverband – gevormd is bedraagt **€ 16,5 mln** (vorig jaar € 18 mln). De daling wordt onder andere veroorzaakt door gedane FLO uitkeringen in het jaar van € 2,3 mln.
- Een jaarlijks te ontvangen bijdrage van de deelnemende gemeenten specifiek geormerkt ter nakoming van de FLO verplichtingen. Deze bijdrage bedroeg in 2022 € 1,4 mln en wordt jaarlijks geïndexeerd. De **totale bijdrage** is gekwantificeerd op **€ 14,8 mln**. Hierdoor bedraagt de netto gepresenteerde voorziening € 1,7 mln (vorig jaar € 2,7 mln).

Deze methodiek is voorgaande jaren vastgesteld door het algemeen bestuur en akkoord bevonden door zowel de vorige accountant als de provincie als toezichthouder. Wij stellen vast dat deze methodiek in 2022 op consistente wijze is verwerkt binnen de jaarrekening en stemmen in met de voorziening. Wij merken aanvullend het volgende op

- De FLO-regeling is bijzonder complex en er spelen nog enkele (fiscale) discussiepunten die financieel een belangrijke impact kunnen hebben op de uitgaande lasten.
- De commissie BBV heeft geen specifieke uitspraken gedaan over de verslaggevingsgrondslagen. Dit kan er toe leiden dat de waarderingssystematiek in de toekomst dient te worden herzien. Bovendien is momenteel de verwachting dat de bijdrage van gemeenten de totale verplichting vanaf 2025 (tijdelijk) gaan overstijgen. Wij hebben geadviseerd voor die tijd de waarderingsgrondslag inclusief financiering via de gemeentelijke bijdragen te heroverwegen.

4.3 Overige bevindingen

Overige bevindingen	
Naheffing ZVW	<p>Naar aanleiding van een controle door de fiscus is gebleken dat VRBZO niet overal de werkgeversheffing zvw-premie heeft afgedragen. Dit heeft enerzijds te maken met de complexiteit van de regeling bij vrijwilligers en anderzijds met de overgang naar een nieuw salarissysteem in het verleden. Het onderzoek van de fiscus is nog niet volledig afgerond, echter de uitkomsten van het onderzoek worden op de meeste punten door VRBZO herkend en bevestigd.</p> <p>Binnen de jaarrekening is een schuldpositie opgenomen naar beste schatting van € 310.000. Deze is gebaseerd op de indicatie van de naheffing door de fiscus. Wij hebben kennis genomen van de correspondentie met de fiscus en stemmen hiermee in. Het exacte bedrag wordt pas duidelijk indien het onderzoek is afgerond.</p>
Verlofsparen	<p>Met ingang van boekjaar 2022 hebben werknemers de mogelijkheid om niet opgemaakte verlofuren onder voorwaarden om te zetten in spaarverlof. Dit spaarverlof heeft - in tegenstelling tot wettelijk- en bovenwettelijk verlof - geen vervaldatum en kan door de werknemer naar eigen wens worden ingezet om met behoud van loon minder te werken, bijvoorbeeld richting pensioendatum. De verslaggevingsregels (BBV) schrijven voor dat spaarverlof onder voorwaarden financieel tot uitdrukking moet komen in een voorziening.</p> <p>VRBZO heeft in de jaarrekening 2022 nog geen voorziening spaarverlof aangelegd, omdat er einde boekjaar nog geen formele aanvragen zijn ontvangen en toegekend. Voor alle overige verlofuren zijn – consistent aan voorgaande jaren – ook geen financiële verplichtingen gevormd. Wij hebben begrepen dat dit overigens om substantiële verlofsaldi gaat. Wij hebben geadviseerd om in 2023 de financiële verplichting ten aanzien van de verschillende soorten verlof (wettelijk, bovenwettelijk, spaarverlof, etc.) in kaart te brengen. Vanuit daar kan beleid worden gemaakt over een consistente financiële verwerking in de toekomst in lijn met de BBV regels hieromtrent.</p>

4.3 Overige bevindingen

Overige bevindingen	
Meerkosten COVID-19	<p>Op basis van de wet op de Veiligheidsregio's heeft VRBZO sinds 2020 extra taken en opdrachten gekregen inzake COVID-19. De meerkosten worden door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport vergoed. De verantwoording van de meerkosten vindt plaats middels een standaard format in het jaarverslag. Wij merken ten aanzien van deze regeling het volgende op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De afrekening met het ministerie over de meerkosten 2020 (€ 532.000) en 2021 (€ 770.000) heeft ten tijde van de controle nog niet plaatsgevonden. De afstemming hierover vindt momenteel plaats en heeft - onder andere vanwege personele wisselingen bij VRBZO - vertraging opgelopen. Deze meerkosten zijn door de vorige accountant akkoord bevonden. De directie is van mening dat hier terecht een vordering is opgenomen en verwacht dat deze bedragen worden ontvangen. • De meerkosten in 2022 bedragen circa € 244.000 en zijn binnen het jaarverslag op dezelfde wijze als vorige jaren verantwoord. Wij hebben getoetst of deze meerkosten toezien op COVID-19 gerelateerde kosten op basis van de richtlijnen uit 2020 en 2021. Wij hebben geadviseerd deze positie mee te nemen in de afstemming en afrekening over voorgaande jaren. • Rondom de controle op coronatoegangsbewijzen trad VRBZO op als tussenpersoon voor de deelnemende gemeenten. Binnen de jaarrekening is een terugbetalingspositie opgenomen van € 1 mln voor niet bestede middelen, gebaseerd op informatie van de deelnemers.
Opvang Oekraïne	<p>In 2022 hebben de veiligheidsregio's als taak gekregen om eerste opvanglocaties voor Oekraïense vluchtelingen te realiseren. De VRBZO wordt hiervoor gecompenseerd door het Rijk en dient hiervoor een verantwoording van de kosten te doen middels SiSa. Wij merken ten aanzien van deze regeling het volgende op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De totale lasten bedragen circa € 2.132.000 en bestaan voornamelijk uit een onkostenvergoeding voor de opvanglocatie(s) in gemeente Eindhoven en inhuur voor coördineren van de opvanglocatie(s). Wij hebben – naast de rechtmatigheidsaspecten van deze inkopen – vastgesteld dat deze lasten juist zijn verantwoord in de jaarrekening. De lasten zijn opgenomen binnen product Bevolkingszorg. • Een belangrijk onderdeel van bovengenoemde kosten betreffen feitelijk gemaakte kosten door gemeente Eindhoven. Deze zijn door VRBZO betaald en meegenomen in de totaaldeclaratie middels SiSa. De veiligheidsregio heeft ons inziens voldoende gedaan om de juistheid en rechtmatigheid van deze kosten aan te tonen. • Door het Rijk is een voorschot van € 2.060.000 verstrekt. Het verschil tussen de daadwerkelijk verantwoorde lasten en de reeds ontvangen bijdrage (€ 72.000) is op grond van artikel 4.3 uit het Bekostigingsbesluit opgenomen als nog te ontvangen positie van het Rijk.

4.3 Overige bevindingen

Overige bevindingen

<p>Crisis noodopvang</p>	<p>In 2022 hebben de veiligheidsregio's als taak gekregen om extra crisisondopvanglocaties voor asielzoekers te verzorgen. De VRBZO wordt hiervoor gecompenseerd door het COA en dient hiervoor achteraf een verantwoording van de kosten te doen middels een declaratieoverzicht. Wij merken hierbij het volgende op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De totale lasten bedragen circa € 5,3 mln en bestaan voornamelijk uit beveiligingswerkzaamheden, catering en huur van diverse locaties in de regio. Wij hebben – naast de rechtmatigheidsaspecten van deze inkopen – vastgesteld dat deze lasten juist zijn verantwoord in de jaarrekening. De lasten zijn opgenomen binnen product Risicobeheersing. • Omdat het uitgangspunt van de bekostigingsregels budgetneutraal is, zijn ook baten van € 5,3 mln verantwoord. Deze positie is ook als te vorderen opgenomen in de jaarrekening eind 2022. • De declaraties over 2022 zijn in het voorjaar van 2023 ingediend bij het COA, afgestemd middels finale kwijting en reeds ontvangen. De totale declaratie bedroeg € 5,4 mln en wijkt vanwege enkele administratieve wijzigingen voor een klein deel af van de positie in de jaarrekening. De verschillen tussen deze afrekening en de positie in de jaarrekening worden met de declaraties over 2023 verrekend. • Op 3 maart 2023 is de laatste opvanglocatie gesloten en daarmee is deze taak afgerond voor de VRBZO.
<p>Voorziening groot onderhoud</p>	<p>Met betrekking tot de voorziening groot onderhoud gebouwen constateren wij het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het onderhoud aan kazernes is primair een taak van de deelnemende gemeente. De veiligheidsregio is enkel verantwoordelijk voor de financiering van het groot onderhoud aan het regionaal opleidingscentrum (ROC). • In 2022 is de storting in de onderhoudsvoorziening gebaseerd op het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) uit 2012. Daarnaast is in 2022 circa € 45.000 onttrokken uit de voorziening voor daadwerkelijk uitgevoerd onderhoud. Wij stemmen in met stand van de voorziening eind 2022. • Het MJOP is in 2023 geactualiseerd. Hierbij zijn de verwachte onderhoudskosten voor de komende 10 jaren in beeld zijn gebracht. Op basis hiervan is de voorziening – met de jaarlijkse storting van € 70.000 – toereikend tot eind 2033. Een evaluatie iedere 4 jaar is noodzakelijk om vast te stellen of de voorziening ook na 2033 voldoende middelen bevat.

4.3 Overige bevindingen

Overige bevindingen	
Prestatie levering inkopen	<p>Om (fraude)risico's rondom inkopen zoveel mogelijk te beperken, is een goede functiescheiding rondom de verwerking van inkooporders, inkoopfacturen en betalingen van cruciaal belang. Een onderdeel hiervan betreffen procedures voor het vaststellen en vastleggen van prestatieverklaringen voordat een inkoopfactuur wordt geautoriseerd.</p> <p>Onze controle bij de jaarrekening is met name gericht op het onderdeel prestatieverklaringen, omdat daar binnen VRBZO de grootste risico's worden gelopen. Wij kijken daarbij vooral naar risicovolle en materiële transacties, zoals investeringen alsook inkooptransacties waarbij prestatieverklaring en factuurautorisatie mogelijkerwijs in een hand ligt. Hiertoe hebben wij in een vroeg stadium de selecties gedeeld met de VIC-functionaris en de werkzaamheden afgestemd. Uit deze controle is het volgende gebleken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er resteert een onzekerheid op een inkoopstroom / crediteur, omdat de geleverde goederen niet zichtbaar worden afgetekend voor ontvangst. Achteraf is niet meer vast te stellen of de (volledige) prestatie wel geleverd is. Dit resulteert in een onzekerheid van € 154.000. Dit raakt niet ons oordeel bij de jaarrekening. • Binnen het proces van autoriseren van orders en inkoopfacturen mist ons inziens de processtap rondom het goedkeuren van prestaties. Het vastleggen van prestatiebewijsstukken gebeurt daarom decentraal op niet uniforme wijze. Hierdoor kost het achteraf veel energie om de documentatie uit de organisatie op te halen. Dit wordt nogmaals verstrekt doordat veel gewerkt wordt met ingehuurde krachten.
Aansprakelijkheidsstelling Hapert	<p>VRBZO is aansprakelijk gesteld voor schade die is geleden in 2020 bij een brand in Hapert voor totaal € 27 mln. VRBZO stelt zich op het standpunt dat het zeer onwaarschijnlijk is dat zij daadwerkelijk aansprakelijk is, bovendien is VRBZO verzekerd tot € 5 mln. Om die reden is geen voorziening gevormd.</p> <p>Binnen de risico kwantificering is puur rekenkundig een bedrag van € 2,2 mln opgenomen als risico gebaseerd op kans (10%) maal maximale impact (€ 22 mln). Deze kwestie is toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen. Wij vinden de toelichting op deze casus passend.</p>

5. Bevindingen interne beheersing

Overige bevindingen

Op basis van onze werkzaamheden constateren wij in algemene zin dat de processen in opzet toereikend zijn ingericht voor een organisatie met de aard en omvang van VRBZO. Wij hebben **geen significante tekortkomingen** in de interne beheersing geconstateerd, wel enkele belangrijke aandachtspunten die tot een verdere verbetering van de interne beheersing kunnen leiden.

De **belangrijkste aandachtspunten** betreffen ons inziens:

- De invulling van de verbijzonderde interne controle (VIC) functie in relatie tot de rechtmatigheidsverantwoording. Op dit moment is die functie niet ingevuld, waardoor de organisatie niet in staat is om intern verantwoording af te leggen over de rechtmatigheid. Dit is verplicht vanaf 2023, waarbij het dagelijks bestuur zelfstandig een uitspraak hierover moet doen als onderdeel van de jaarrekening.
- De versterking van diverse functies binnen financiën en control en HR, bij voorkeur met vast dienstverbanden. Hiermee kan het financiële proces (opstellen begroting, budgetbeheer, tussentijdse afsluiting, jaarafsluiting, etc.) een kwaliteitsslag naar de toekomst maken.
- De invoering van een 'tax control framework' om fiscale risico's beter te duiden en gedurende het jaar specifieke controles uit te voeren op het voldoen aan fiscale aspecten. Dit speelt voor VRBZO zeker op het gebied van loonheffing, sociale premies en pensioen.
- Het evalueren van de processen rondom ordergoedkeuring, factuurautorisatie (inclusief prestatievestiging) en de administratieve afhandeling hiervan. Het ordersysteem biedt in basis mogelijkheden om dit optimaal te ondersteunen, echter de processtap 'prestatieverklaring' ontbreekt op dit moment nog. Anderzijds kan het een overweging zijn om de hoeveelheid autorisaties (afhankelijk van de hoogte van bedragen op orders en facturen) naar de toekomst toe te beperken.
- Het evalueren van de processen rondom salarisverwerking inclusief financiële afstemming. Ondanks dat hieruit geen bevindingen zijn voortgekomen betreft dit momenteel nog veelal handmatig werk. Wij denken dat dit efficiënter kan worden georganiseerd.
- Het creëren van bewustwording rondom informatiebeveiliging. Vanuit onze rol op de jaarrekening zijn geen belangrijke bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking geconstateerd. Een actueel informatie-beveiligingsbeleid in lijn met de BIO (baseline informatie beveiliging overheiden) ontbreekt echter op dit moment. Hierdoor is niet zichtbaar wat de belangrijkste risico's zijn, welke maatregelen nodig zijn en hoe die zijn ingeregeld.

Wij hebben bovenstaande besproken en constateren dat hiervoor aandacht is bij de directie en het management.

6. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Geen sprake van beperkingen in de reikwijdte van onze controle	Er zijn geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle opgetreden. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers van uw organisatie de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
Fraude	<p>De verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude ligt primair bij het dagelijks bestuur en de directie. Onze rol als accountant is om vast te stellen dat de jaarrekening vrij is van materiële afwijkingen door fouten of fraude. Bij fraude is het risico dat een afwijking niet ontdekt wordt groter dan bij fouten, omdat fraude vaak samen gaat met activiteiten om de fraude te verhullen. Onze werkzaamheden ten aanzien van fraude bestaan onder andere uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alertheid op fraudesignalen gedurende de controle; • Evalueren en bespreken van mogelijkheden tot fraude en fraudesignalen met het management en directie; • Het uitvoeren van een analyse op handmatige journaalposten, onder andere om ingrijpen van het management, de directie en het bestuur in de interne beheersing te kunnen identificeren; • Het uitvoeren van controlewerkzaamheden op schattingsposten, onder andere om oneigenlijke beïnvloeding door het bestuur te kunnen identificeren; • Het beoordelen van rechten in de financiële administratie en de bankapplicatie alsmede het uitvoeren van een bankanalyse, met als doel om fouten en fraude in de uitgaande betalingen te kunnen identificeren. <p>Er zijn gedurende 2022 door ons geen materiële fraudegevallen geconstateerd en er zijn ons eveneens geen vermoedens van fraude bekend. Daarnaast heeft de directie aan ons geen melding gemaakt van geconstateerde fraudegevallen of andere fraudesignalen.</p>
Claims en juridische procedures	Er zijn geen andere belangrijke (dreigende en niet gewaardeerde) claims en/of juridische procedures met een mogelijke materiële impact op de cijfers per ultimo 2022, anders dan reeds toegelicht onder de niet uit de balans blijvende verplichtingen en de paragraaf weerstandsvermogen.

6. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Gebeurtenissen na balansdatum	Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum anders dan hetgeen opgenomen in de niet uit de balans blijkende verplichtingen.
Geautomatiseerde gegevensverwerking	Wij hebben vanuit onze controle op de jaarrekening geen belangrijke bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.
Onafhankelijkheid	Wij zijn onafhankelijk van uw organisatie en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels (Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO) ten aanzien van onafhankelijkheid.
Openstaande punten	Vaststellen jaarrekening in AB op 6 juli Ondertekenen van de bevestiging bij de jaarrekening (LOR) Afgaven controleverklaring voor 15 juli

7. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)	-	0	n.v.t.
A12	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatogangsbewijzen	-	0	n.v.t.
A18	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's	-	0	n.v.t.

Smart decisions. Lasting value.